

I februar 1948 har lønningsrådet imidlertid — som led i en almindelig ændring af bevillingspraksis — med hensyn til et rådet forelagt spørgsmål om tildeling af pensionsret og forhøjelse af pensionsalder for en sognepræst, der tidligere havde været ansat i en større frikirkelig institution, udtalt, at man af principielle grunde og af hensyn til konsekvenserne måtte anse det for betænkeligt, at der tildeltes forhøjet pensionsanciennitet i et tilfælde som det forelagte, sålænge der ikke var tilvejebragt en ordning, hvorefter overgangen såvel fra den pågældende institution til fast embede i folkekirken som omvendt kan finde sted under medtagelse af pensionsret og pensionsanciennitet på vilkår af overførelse af opsparede pensionsbidrag i nærmere bestemt omfang.

Da kirkeministeriet måtte anse det for at være af megen betydning, at der vedblivende opretholdes adgang for præster i frit kirkeligt arbejde til at opnå pensionsanciennitet af dette arbejde, medens man efter den refererede udtalelse fra lønningsrådet måtte gå ud fra, at den hidtidige praksis, hvorefter det enkelte tilfælde søgtes ordnet for sig, ikke længere kunne ventes fortsat, nedsatte man — efter forhandling med finansministeriet — den 28. juni 1948 et udvalg med den opgave at foretage de i den anledning fornødne undersøgelser og derefter afgive betænkning til kirkeministeriet. Udvalget bestod foruden af repræsentanter for kirkeministeriet og finansministeriet, henholdsvis kontorchef A. Detlefsen og kontorchef H. Salicath, af formanden for Dansk Kirke i Udlandet, biskop Fr. Bruun-Rasmussen, formanden for Dansk Missionsråd, biskop A. Malmstrøm, generalsekretær for Det københavnske Kirkefond, pastor Erik Jensen, og formanden for De grundtvigske Valg- og Frimenigheders Efterlønskasse, friskolelærer Kr. Østergaard.

Det pågældende udvalg har nu den 31. januar 1950 afgivet betænkning til kirkeministeriet. Af denne fremgår det, at udvalget på grundlag af de foretagne undersøgelser — herunder detaljerede oplysninger indhentet fra ialt 19 frie kirkelige institutioner — samt de overvejelser og forhandlinger, der har fundet sted indenfor udvalget, enstemmigt har udtalt sig for, at der søges gennemføre en pensionsordning for præsterne indenfor i hvert fald en kreds af de heromhandlede frie kirkelige institutioner, og at en sådan ordning mest naturligt kunne tilvejebringes gennem oprettelse af en for de pågældende institutioner fælles pensionskasse, hvis økonomi baseres dels på bidrag fra de pågældende præster og dels på bidrag fra vedkommende institutioner.

Efter de af udvalgets aktuar foretagne beregninger af den til etablering af en sådan pensionskasse fornødne lovmæssige præmiereserve og af de årlige bidrag måtte udvalget imidlertid erkende, at en sådan ordning ikke ville kunne gennemføres, medmindre der af statskassen blev ydet en betydelig økonomisk støtte til afløsning af den hidtidige bevillingspraksis, idet de pensionsmæssige ydelser, der må pålægges kassen, i alt væsentlig må være i overensstemmelse med de for folkekirkens præster gældende almindelige pensionsregler (tjenestemandslovens regler), såfremt der skulle være betingelser for en ordning, der omfattede overgang fra fri kirkelig virksomhed til folkekirkens tjeneste og omvendt under medtagelse af fuld pensionsanciennitet, hvilket efter udvalgets formening ville kræve langt større økonomiske præstationer, end de pågældende præster og institutioner ville kunne bære.

Medens der således har været enighed med hensyn til principperne for, hvorledes en pensionsordning burde gennemføres, har der derimod gjort sig afvigende meninger gældende med hensyn til afgrænsningen af kredsen af de kirkelige institutioner, der kunne være spørgsmål om at inddrage under ordningen, idet de medlemmer indenfor udvalget, der repræsenterer frie kirkelige institutioner, måtte anse det for rimeligt, at de fleste af disse blev inddraget under ordningen. De pågældende medlemmer henviste herved dels til den betydning, som det frie kirkelige arbejde i det hele har for folkekirkens trivsel, dels til det foran anførte, hvoraf det fremgår, at dette også gennem lovgivningen og på anden måde synes at være erkendt fra det offentliges side.

Som slutresultat af forhandlingerne er man imidlertid indenfor udvalget nået til det resultat, at ordningen allerede under hensyn til den betydelige støtte fra statskassen, som er forudsætningen for sagens gennemførelse, måtte begrænses til at omfatte sådanne institutioner, som man fra statens side gennem understøttelses- og bevillingspraksis også hidtil har vist ganske særlige hensyn, eller som enten direkte